

JUSTITSMINISTERIET

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K
DK Danmark

Dato: 18. september 2019
Kontor: Stats- og Menneskerets-
kontoret
Sagsbeh: Iren Mirmojtahedi
Sagsnr.: 2019-0030-2324
Dok.: 1177227

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 71 (Alm. del), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 17. juli 2019. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Rosa Lund (EL).

Nick Hækkerup

/

Caroline Østergaard Nielsen

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 7226 8400
F +45 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 71 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg:

”Kan ministeren oversende politi og anklagemyndigheds retningslinjer for brug af teleoplysninger i efterforskning og straffesager?”

Svar:

Justitsministeriet har til brug for besvarelse af spørgsmålet indhentet en udtalelse fra Rigsadvokaten, som har oplyst følgende:

”Som følge af teledata-sagen indskærpede Rigsadvokaten den 17. juni 2019 over for de regionale statsadvokater og lokale anklagemyndigheder, at anklagerne i sager, der aktuelt verserer ved domstolene, hvori teledata indgår som bevis, før der afholdes retsmøde i sagen, skal sikre, at det er undersøgt og dokumenteret, at der ikke er uoverensstemmelse mellem rådata og konverterede data, som indgår i sagen. Derudover blev der den 21. juni 2019 udsendt nærmere retningslinjer herom fra de regionale statsadvokater. Retningslinjerne vedlægges i et særskilt bilag.

Endvidere udstedte Rigsadvokaten den 2. juli 2019 en instruks til alle anklagere, hvoraf det bl.a. fremgår, at der i forbindelse med behandlingen af straffesager, hvori der indgår teleoplysninger, generelt skal udvises betydelig forsigtighed med at tillægge manglende teleoplysninger den betydning, at der ikke har været telekommunikation eller lignende. Instruksen vedlægges.

I forbindelse med nye oplysninger fra Rigspolitiet i teledatasagen, herunder om fejl i forbindelse med konverteringen af geografiske koordinater for telemasters placering og flere forskellige konkrete fejl i rådata, udstedte Rigsadvokaten den 18. august 2019 en instruks, der indførte et midlertidigt stop for anklageres anvendelse af teledata under hovedforhandlinger eller retsmøder vedrørende varetægtsfængsling og opretholdelse af anholdelse. Instruksen vedlægges.

Det bemærkes, at Rigsadvokaten den 13. september 2019 har præciseret omfanget af instruksen af 18. august 2019. Oplysninger indhentet af politiet via GPS-enheder, og som håndteres i Rigspolitiets særskilte system, er dermed ikke omfattet af det midlertidige stop for brug af teledata.

For så vidt angår brugen af teleoplysninger i efterforskningen udstedte Rigsadvokaten den 30. august 2019 en instruks om anklageres anvendelse af teledata under efterforskning. Det fremgår bl.a. af instruksen, at ved retsmøder under efterforskningen, hvor der fremsættes anmodning om tvangsindgreb, skal anmod-

ninger fremover basere sig på rådata. Det betyder, at anmodninger kan fremsættes direkte på baggrund af rådata, eller på baggrund af konverteret data som hjælpebilag, når der samtidig er anført krydshenvisninger til rådata. Instruksen vedlægges.

Det bemærkes herudover, at Rigsadvokaten tidligere har udarbejdet en generel ekstern vejledning om forberedelse og præsentation af teleoplysninger i retten, som vedlægges. Som det fremgår af indledningen, er vejledningen i første række et arbejdsredskab til anklagemyndigheden, men den kan også for de øvrige interessenter i straffesagsbehandlingen indeholde oplysninger, der kan bidrage til at belyse mulighederne for at præsentere teleoplysninger i forbindelse med behandlingen af straffesager i retten og dens forudgående forberedelse heraf.

Vejledningen er offentlig tilgængelig i anklagemyndighedens vidensbase på www.anklagemyndigheden.dk

Der vedlægges endvidere Rigsadvokatens interne vejledning om forberedelse og præsentation af teleoplysninger i retten, som er udarbejdet med henblik på at forbedre kvaliteten og skabe mere ensartethed i anklagemyndighedens behandling og præsentation af teleoplysninger i straffesagerne for derved at bidrage til en mere effektiv behandling af sagerne i retten.

Denne vejledning er alene til tjenestebrug, da den indeholder delvist fortrolige oplysninger. Vejledningen er vedlagt i to særskilte bilag: en fuld version, som skal behandles FORTROLIGT og en version, som alene indeholder de oplysninger, der ikke er fortrolige og som dermed kan offentliggøres.”

Justitsministeriet har endvidere til brug for besvarelsen indhentet en udtalelse fra Rigspolitiet, som har oplyst følgende:

”Politiets generelle brug af teleoplysninger i efterforskningen sker i henhold til retsplejelovens bestemmelser om efterforskning og indgreb mv., herunder retsplejelovens § 743, hvorefter efterforskningen har til formål at klarlægge, om betingelserne for at pålægge strafansvar eller anden strafferetlig retsfølge er til stede, og at tilvejebringe oplysninger til brug for sagens afgørelse samt forberede sagens behandling ved retten. På den baggrund bliver teleoplysninger indhentet til brug for efterforskningen, når betingelserne herfor er opfyldt, herunder når der vurderes at være et efterforskningsmæssigt behov for at tilvejebringe disse oplysninger. Når materialet er indhentet, indgår det i efterforskningen sammen med de øvrige beviser i sagen, som politiet indsamler.

Rigspolitiet har i marts 2019 udstedt en vejledning om anvendelse af et analyseredskab, der er udviklet til brug for politiets

analyse af teleoplysninger, og som kan anvendes til at strukturere og sammenstille data under efterforskningen. Udstedelsen af vejledningen har ikke sammenhæng med den verserende teledata-sag, idet det dog bemærkes, at der som led i Rigspolitiets opfølgning i forbindelse med sagen blev indsat et afsnit i vejledningen med en anvisning om kvalitetssikring af data. I relation til forberedelse og præsentation af teleoplysninger i retten henvises der i vejledningen til Rigsadvokatens retningslinjer herom. Rigspolitiets vejledning vedlægges i et særskilt bilag, som skal behandles FORTROLIGT.

Rigspolitiets Telecenter har endvidere udarbejdet en vejledning til de medarbejdere, der rekvirerer historiske teleoplysninger. Vejledningen har praktisk karakter og beskriver bl.a. formatet for de teleoplysninger, som Telecentret leverer. Vejledningen vedlægges i et særskilt bilag, som skal behandles FORTROLIGT.

Som det fremgår af Rigsadvokatens og Rigspolitiets brev af 30. august 2019 til Justitsministeriet, har Rigspolitiet herudover udsendt retningslinjer til politikredsene om at udvise øget forsigtighed ved anvendelse af teledata i efterforskningen, indtil der er tilvejebragt den fornødne klarhed over de fejl, fejlkilder og usikkerheder, som er forbundet med politiets brug af teledata.

Rigspolitiets retningslinjer af 30. august 2019 vedlægges. Det fremgår heraf, at Rigspolitiet snarest muligt vil udsende uddybende vejledning herom til politikredsene. Rigspolitiet kan i den forbindelse oplyse, at den uddybende vejledning er under udarbejdelse.”

De af Rigsadvokaten og Rigspolitiet nævnte bilag vedlægges besvarelsen.